

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Ea controversia finita est anno MCXXII. in Concilio Lateranensi; in quo statutum est ut Episcopi Regalium investituram accipiant per sceptrum, non autem per baculum & annulum. Expenduntur verba ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

annulum. Verum concoquere non potuit quartum caput quod proponebatur. Eo autem decernebatur, teste Rogerio de Hoveden, ut investituram rerum Ecclesiarum nihil omnino sibi laicalis exigat persona. Itaque ob repulsam illam excommunicatus fuit contra sententiam plurimorum.

II. Mirum videri potest Regem Francorum huic excommunicationi consensisse, quia ipse æquè involvebatur ac Imperator. Nam Reges nostri investituram quoque dabant, non quidem episcopatum, neque cum solennitate baculi & annuli, sed investituram rerum & possessionum ecclesiasticarum, ut ex Hincmaro & Ivone supra docuimus. Ut ea difficultate nos expediamus, observandum est bona Ecclesiarum bifariam accipi. Quædam enim vocantur *Regalia*, id est, feuda quæ Regi debent servitium velut à vassallo. Alia verò sunt latifundia & domania quæ Ecclesiæ data fuerunt. Olim autem Reges concessiones & investuras universi patrimonij ecclesiastici dabant. Sed in pactis inter Paschalem & Henricum initis antè quàm Paschalis in carcerem conjiceretur, reperta est nova distinctio, quæ potestatem imperatoriam coerceret ad solam feudorum investituram quæ immediatè pertinerent ad Imperium. Quod alia verò bona, Ecclesiis conservabatur antiqua libertas, ut constat ex epistola *xxxi.* ejusdem Paschalis: *Porro Ecclesias cum oblationibus & hereditariis possessionibus, quæ ad regnum manifestè non pertinebant, liberas manere decrevimus.* Adhibenda ergo est distinctio illa propositioni Concilij Remensis. Vnde concludendum est Regem Ludovicum sese accommodasse ad voluntatem Papæ Callisti, dimissa bonorum ecclesiasticorum investitura, solamque feudorum investituram retinuisse. Vno verbo, & quidem apertius, responderi potest discordiam illam fuisse inter Papam & Imperatorem, de investitura corporali disputantes, quæ jam abolita erat in Gallia à tempore Concilij Claromontani.

III. Magnus tandem dies ingenti illi controversiæ, quæ quinquaginta per annos imperium & sacerdotium inter se commiserat, impositus est in Concilio generali Lateranensi à Callisto secundo Papa celebrato anno millesimo centesimo vigesimo secundo, cui interfuit Sugerius Abbas sancti Dionysij, Legatus Ludovici Regis Franciæ. Callistus enim, ex sententia Concilij, hunc modum ei rei adhibuit quo aliquatenus satisfactum est iis quorum intererat. Rescriptum ejus, quod refertur apud Abbatem Urspergensem & Vvilelmum Malmesburiensem, heic ante omnia describendum est.

Tom. II.

Ego Callistus servus servorum Dei dilecto filio suo Henrico Dei gratia Romanorum Imperatori Augusto concedo electiones Episcoporum & Abbatum Teutonici regni, quæ ad regnum pertinent, in presentia tua fieri absque simonia & aliqua violentia; ut si qua inter partes discordia emerit, Metropolitanis & provincialium consilio, vel iudicio, saniori parti auxilium & assensum præbeas. Electus autem Regalia per sceptrum à te recipiat; exceptis omnibus quæ ad Romanam Ecclesiam pertinere noscuntur. Et quæ ex his jure tibi debet faciat. Ex aliis verò partibus Imperij consecratus, infra sex menses Regalia per sceptrum à te recipiat.

Ceterum in hoc rescripto quatuor adnotanda sunt. Primum enim discrimen ponit inter Episcopos Germaniæ & aliarum provinciarum Imperij. Nam Germanos Episcopos præcipit recipere investituram, etiam ante consecrationem. Secus quoad alios; quos ea tantum lege teneri edicit, ut intra sex mensium spatium à die consecrationis investituram accipiant ab Imperatore. Secundo, mutat solennitatem investituræ; quam fieri per sceptrum jubet, non autem per baculum & annulum. Tertio, investuras coercet ad sola feuda sive regalia. Demum Imperatori reservat, in consequentiam investituræ Regalium, omnia jura & obsequia quæ ad eum pertinent quoad feuda ab Episcopis possessa.

IV. Sed magni momenti est ultima clausula. Nam ea comprehendit revocationem juris cujusdam quod ex investiturarum controversia ortum erat; homagij nimirum & juramenti fidelitatis quod Episcopi præstare tenebantur. Nam satis visum non est Gregorio septimo quod investiturarum usum prohibuisset, sed præterea vetuit ne Clerici homagia Regibus præstarent. *Ut Clericus à laico nunquam justificetur*, inquit, *nec pro terra nec pro aliis rebus quas ab illo teneat, nec sibi hominatum faciat; sed omnino quæ ab eo tenet, sibi, antequàm ullam patiatur injuriam, dimittat.* Hanc prohibitionem in Concilio Claromontano renovavit Vrbanus secundus his verbis: *Ne Episcopus vel Sacerdos Regi vel alicui laico in manibus ligiam fidelitatem faciat.* Hujus autem prohibitionis decernendæ, quam in Concilio Romano idem Vrbanus renovavit, quænam rationes fuerint, aperit Rogerius Hovedenus. Ait enim Papam in ea synodo disseruisse execrabile prorsus esse ut manus quæ eò honoris & dignitatis pervenerent ut ministerio suo Deum creent qui creavit universa, quæque eum offerunt Deo Patri pro omnium hominum salute, quod ipsis quoque Angelis non licet, indignum inquam prorsus esse ut

Vile Radmerum
lib. 2. pag. 15. &
Joanncm Brom-
ton pag. 224.

III